

ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANĚ

Zpracovaný podle Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT--21149/2016-1. Je nedílnou součástí Minimálního preventivního programu 2018/2019.

1. Cíl programu

Cílem programu je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí a co nejdříve odhalit a účinně řešit šikanování. Základem prevence šikanování a násilí je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky a mezi žáky a učiteli, a to zejména:

- podpora solidarity a tolerance
- podpora vědomí sounáležitosti
- vytváření podmínek pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy
- rozvoj spolupráce mezi žáky a jejich vzájemného respektu
- rozvíjení jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince

2. Zmapování situace

Počet žáků denního studia: 392

Počet žáků dálkového studia: 87

Počet pedagogů: 43

Počet vychovatelek: 3

Počet správních zaměstnanců: 12

3. Kroky k zajištění bezpečného prostředí ve škole

- škola respektuje identitu a individualitu každého svého člena, odmítá násilí a zneužití moci v jakékoli podobě
- škola má nastavena konkrétní a srozumitelná pravidla ve školním řádu a nastavené důsledky za porušení těchto pravidel
- škola zajišťuje školení a vzdělávání na téma šikana pro žáky i učitele
- škola usiluje o nastavení funkčního systému vzájemné komunikace mezi pedagogy – zavedením setkávání k jednotlivým třídám před klasifikačními pedagogickými radami
- škola zajišťuje realizaci třídnických hodin, rámci kterých si třídy nastaví třídní pravidla a dále podporuje setkávání tříd mimo školu
- škola organizuje workshopy na podporu pozitivních vztahů v ohrožených třídách
- pedagogickému sboru je neustále k dispozici poradenská pomoc školního poradenského pracoviště, kterou mohou využívat v podobě konzultací nebo k předání konkrétního problému k řešení
- škola finančně motivuje pedagogy k organizaci akcí a projektů jak pro jednotlivé třídy, tak pro skupiny žáků vytvořené napříč školou

- škola podporuje vzdělávání pedagogů v rámci DVPP i jejich sebevzdělávání, i výjezdní akce
- škola podporuje kolegiální podporu učitelů – vzájemné náslechy, konzultace nad postupy a problémy
- škola podporuje spolupráci mentor – mentee (vedení tříd, práce se třídou, vedení a organizace hodin, řešení problémů s žáky)
- škola podporuje společné akce zaměstnanců školy
- pedagogové jsou poučeni o varovných signálech šikany a chování žáků průběžně monitorují

4. Realizační tým

Zajišťuje pomoc při dodržování Školního programu proti šikaně a při řešení rizikového chování. Jejími členy jsou:

ředitelka školy

statutární zástupce školy

zástupce školy

školní metodik prevence

výchovný poradce

vedoucí domova mládeže

Otázkami prevence a řešení šikany je pověřena školní metodička prevence. Realizační tým se sejde dle potřeby, nejméně však 1x ročně k zhodnocení a upřesnění Školního programu proti šikaně.

5. Znaky šikanování a typické rysy kyberšikany

Šikana je agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi nebo skupině žáků či učiteli, které se v čase opakuje (nikoli nutně) a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně a/nebo v případě šikany učitele také profesionálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoučelností agrese.

Šikana může mít různé podoby:

- **Přímá šikana** může mít podobu fyzickou (např. bití, plivání, tahání za vlasy), verbální (např. vulgární nadávky, zraňující komentáře k rase, národnosti, etnicitě, náboženství nebo sexualitě, výhrůžky, násilné a manipulativní příkazy); nebo neverbální (např. urážlivá gesta a zvuky, zírání, používání zstrašujících nebo výhrůžných výrazů ve tváři, nebo v řeči těla, ničení/schovávání/kradení věcí nebo učebních pomůcek).
- **Nepřímá šikana** má za cíl způsobit emocionální a psychologické utrpení a poškodit sociální status oběti. Tato šikana je vykonávána způsobem, kdy útočník působí bolest tak, aby to vypadalo, že žádný takový záměr ve skutečnosti nemá. Hlavní agresor k útoku často využívá prostředníka, neútočí přímo. Nepřímá šikana je většinou nefyzická, nicméně v některých případech může být také třetí strana manipulována do situace, kdy má zapříčinit fyzické ublížení. Nefyzické formy nepřímé šikany pak mohou zahrnovat záměrnou ignoraci nebo

izolování žáka nebo učitele rozšiřování zákeřných pomluv a lží, neoprávněná nařčení ze sexuálního obtěžování nebo nespravedlivého hodnocení (u učitele), ničení pověsti a reputace, ponižování před ostatními žáky i pedagogy, nepříjemné sexuální provokace.

- Jednou z nejčastějších forem šikany je také elektronická šikana, tj. **kyberšikana**, která může mít podobu např. zakládání falešných profilů na jméno žáka či učitele s dehonestujícím obsahem, prezentace ponižujících videí na portálech, jako je youtube.com, spoluzaci.cz nebo facebook.com apod., prezentace zraňujících komentářů na webu, rozesílání vulgárních nebo výhružných koláží s tváří žáka nebo učitele či příslušníků jeho rodiny, výhružné SMS nebo e-maily apod. Oproti šikaně tváří v tvář má kyberšikana ze své podstaty mnohem větší dosah, čímž ještě více zhoršuje prožívání oběti. Pokud je oběť šikanována ve třídě, svědky pomluv, nadávek, posmívání a ztrapňování je max. několik desítek lidí. V prostředí internetu může být svědkem (ale i útočníkem) stejného chování i několik desítek tisíc lidí. Kyberšikana bývá u dětí školního věku často doplňkem klasické přímé a nepřímé šikany. Je tedy důležité při řešení prověřit případné souvislosti s klasickou šikanou. Tedy pokud probíhá klasická šikana (např. nadávky, ponižování), je nutné zjistit situaci oběti v kyberprostoru (mobil, profil, chat apod.) a naopak. Škola by se kyberšikanou měla zabývat vždy, když se o ní dozví. Základním úkolem musí být zmapování konkrétního případu, které škole pomůže rozhodnout se pro správný postup řešení.

- Hranice, která odlišuje šikanování od škádlení nebo agrese, bývá někdy nezřetelná. U žáků se za šikanování nepovažuje škádlení nebo agrese, které nemá znaky šikanování. Jedním z rozlišujících prvků je schopnost žáka škádlení opětovat, bránit se mu, zastavit ho. **Ve chvíli, kdy se žák škádlení nebo agresi neumí nebo nemůže bránit, cítí se bezradný a bezmocný, a přesto škádlení nebo agrese pokračuje, pak toto chování přerůstá v šikanu.** Podobně, jednali se o šikanu pedagoga žáky, pak šikana není zlobení a nerespektování ze strany žáků, které postrádá znaky šikany. Naopak přerůstá v šikanu, stává-li se vědomým, záměrným, úmyslným a cítí-li pedagog, že není v jeho moci jej zastavit, cítí se bezbranně, ztrácí autoritu a poměr sil v rolích žák/žáci x pedagog se obrací.

Nepřímé znaky (varovné signály):

- Žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády
- Při týmových sportech bývá jedinec volen do družstva mezi posledními
- Při přestávkách vyhledává blízkost učitelů
- Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený
- Působí smutně, nešťastně, stíněně, mívá blízko k pláči
- Stává se uzavřeným
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené
- Zašpiněný nebo poškozený oděv
- Stále postrádá nějaké své věci
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy
- Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole
- Odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit

Přímé znaky:

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet
- Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávistným nebo pohrdavým tónem
- Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil
- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem
- Skutečnost, že se jim podřizuje
- Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich
- Honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvláště silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí
- Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout

Rysy kyberšikany:

- Kyberšikana není omezena časem (lze ji provádět prakticky kdykoliv – i ve vyučování) ani místem (nemusí splňovat podmínku přímé šikany o současné přítomnosti oběti a agresora na stejném místě)
- Kyberšikana je dostupná mnohem širšímu publiku a ponížení je obětí prožíváno o to intenzivněji než u přímé šikany, kde je svědkem často jen několik spolužáků
- Obsah kyberšikany se šíří velmi rychle mezi další a další „publikum“
- Pachatel kyberšikany je anonymní a zpravidla bývá velmi obtížné ho vystopovat
- Kyberšikana svou anonymní podstatou umožňuje komukoliv stát se agresorem – není výjimkou, že existuje souvislost mezi přímou šikanou a kyberšikanou, kde se role agresora a oběti obrátí
- Vždy je třeba mít na paměti možnou neúmyslnost – pachatel činu vnímaného jako obětí jako kyberšikana nemusí svůj krok mýnit jako útok nebo může být z nedostatku informací být zneužit třetí osobou – skutečným kyberagresorem

Nejčastější motivy kyberagresorů:

- Síla a moc – cílem je demonstrace moci a síly, tento typ agresora často potřebuje publikum, které jeho sílu ocení
- Nuda – agresor ubližující pro zábavu, rozptýlení. Vlastní čin je často zdůvodňován prostým „protože je to legrace“
- Trestání – cílem je napravit skutečnou nebo domnělou křivdu neadekvátními prostředky, „dát někomu lekci“.
- Frustrace – anonymní ubližování v tomto případě často kompenzuje vlastní frustraci (často jde o oběť přímé šikany)
- Možnost – k ubližování prostřednictvím ICT dochází jen proto, že je to možné, snadné, jednoduché a dostupné. Jde o zneužití širokých možností, které ICT nabízí.

6. Společný postup při řešení šikanování

V případě výskytu šikany se bude při jejím řešení postupovat dle základních scénářů navržených v Metodickém pokynu MŠMT Č. j. MSMT-21149/2016-1 Příloha č. 6. S tímto postupem byli seznámeni i pedagogové školy.

Řešení počáteční šikany:

1. odhad závažnosti a formy šikany;
2. rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi;
3. nalezení vhodných svědků;
4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory);
5. ochrana oběti;
6. předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru:
  - a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření);
  - b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku);
7. realizace vhodné metody:
  - a) metoda usmíření;
  - b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči);
8. třídní hodina:
  - a) efekt metody usmíření;
  - b) oznámení potrestání agresorů;
9. rozhovor s rodiči oběti;
10. třídní schůzka;
11. práce s celou třídou.

Základní krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně

A. První (alarmující) kroky pomoci

1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany;
2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

3. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy;
4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi;
5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře);
6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

7. rozhovor s obětí a informátory;
8. nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků;

9. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky;
10. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi)

D. Náprava

11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

Postup vyšetřující osoby, má-li podezření na šikanu:

- A Konfrontovat svá pozorování s kolegy
- B Co nejdříve oznámit své podezření školnímu poradenskému pracovišti, případně vedení školy, konzultovat další postup
- C Mezi čtyřma očima vyslechnout více nezaujatých svědků, popřípadě konfrontovat svědky mezi sebou
- D Je zejména důležité získat odpovědi na následující otázky:
  - Kdo je obětí, popřípadě, kolik obětí je?
  - Kdo je agresorem, kolik je agresorů? Kdo z nich je iniciátorem, kdo aktivní účastník šikanování a kdo je obětí i agresorem současně?
  - Co, kdy, kde a jak dělali agresori obětem?
  - K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?
  - Jak dlouho šikana trvá?
- E Spojit se s rodiči případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany. Poprosit je o pomoc.
- F Vyslechnout oběť – citlivě, diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnost informací. NIKDY neřešit problém před celou třídou
- G Zajistit ochranu oběti šikany.
- H Teprve po zajištění ochrany vyslechnout agresory, případně konfrontovat agresory mezi sebou. NIKDY konfrontace obětí a agresorů! Vytipovat nejslabší článek mezi agresory, dovést jej k přiznání či vzájemnému obviňování.
- I Požádat vedení školy o svolání výchovné komise (vedení školy, výchovný poradce, třídní učitel, školní metodik prevence, školní psycholog). Ta na základě shromážděných informací posoudí, zda se jedná o šikanu a jaký je stupeň její závažnosti (1 až 3 = počáteční šikana, 4 až 5 šikana v pokročilém stadiu), navrhne další postup vůči obětem i agresorům i třídě jako celku. Potrestání agresorů je individuální, závisí na věku, intenzitě šikany a na tom, zda se jedná o první případ či recidivu.
- J Individuálně pozvat rodiče agresorů. Seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření (zdůraznit možnost nápravy) a požádat je o spolupráci. Pokud odmítají, zvážít oznámení na Policii ČR, OSPOD apod.

- K Individuálně pozvat rodiče obětí šikany. Seznámit je s výsledky šetření, domluvit se na opatřeních (terapie, osobnostní výcvik ...)
- L Rozebrat situaci ve třídě (vynechat citlivé detaily), vysvětlit nebezpečí a důsledky šikany, oznámit potrestání viníků. Pracovat s „mlčící většinou“. Třídu i nadále pozorně sledovat.

Postup při řešení pokročilé šikany (tzv. školní lynč):

- A První kroky:
  - Překonat vlastní šok a rychle odhadnout vlastní možnosti k záchraně oběti (nevystavovat se nepřiměřenému ohrožení)
  - Zachránit oběť – nebo přivolat pomoc a společně zachránit oběť
  - Zastavit skupinovou agresi
- B Příprava podmínek pro vyšetřování:
  - Informovat vedení školy, přivolat si na pomoc další pedagogy, nenechávat třídu ani na chvíli samotnou
  - Svou neustálou přítomností zabránit agresorům a svědkům domluvit se na křivé výpovědi
  - Souběžně – pokračovat v pomoci oběti (přivolání lékaře, kolegy, který odvede oběť na klidné a bezpečné místo)
  - Přivolat některou z pracovníků školního poradenského pracoviště
  - Oznamení rodičům oběti, případně i na Policii
  - ŠPP zahájí vlastní vyšetřování a současně naváže kontakt se specialistou na pokročilou šikanu
- C Vlastní vyšetřování:
  - Rozhovor s obětí
  - Rozhovory se svědky / informátory
  - Nalezení případných nesouladů ve výpovědích a konfrontace svědků
  - Rozhovor s agresory, konfrontace mezi agresory
- D Opatření:
  - Metodou vnějšího nátlaku – výchovná komise a návazná výchovná/kázeňská opatření
  - Důkladná práce se třídní skupinou

Postupy při řešení kyberšikany:

Řešení kyberšikany je komplikováno faktem, že často neexistují svědci, že oběť nemusí vždy poznat, že jde již o kyberšikana, faktem, že viník je jen velmi obtížně dohledatelný. Podmínkou účinné pomoci po technické stránce je úzká spolupráce s IT odborníkem. Vlastní řešení pak jde v podobných krocích jako řešení přímé šikany:

A Zajistit ochranu oběti:

- Doporučit nereagování na útoky agresora, a to ani přímou odpovědí ani prostřednictvím komentování útoku v odpovědi někomu jinému (například na diskuzních fórech, v chatech apod.)
- Doporučit zcela ukončit jakoukoliv komunikaci s útočником
- Doporučit oběti blokaci útočníka (přes poskytovatele služby)
- Doporučit (je-li to pro oběť přijatelné) naprosté odtržení útočníka od možnosti realizovat další útok tzn. odhlásit se z profilu, změnit telefonní číslo, změnit mailovou adresu apod.
- Společně s obětí projít všechny možnosti/způsoby, kterými může být dále napadána (kde všude se ve virtuálním světě s agresorem potkává ...)

B Zajistit případné důkazy:

- Domluvit se s obětí, aby nějaký čas pořizovala screenshoty
- Pokusit se od poskytovatele služby zajistit další důkazy

C Vyšetřování (je-li k němu dostatek informací):

- Rozhovor s obětí, zjištění detailních informací o průběhu kyberšikany
- Rozhovor s případnými dalšími svědky (členy stejné diskuzní skupiny, chatovací místnosti apod.)
- Shromáždění dostupných důkazů a svědectví
- Rozhovor s agresorem (odděleně od oběti) – je-li znám
- Cílem rozhovoru je agresora s okamžitou platností zastavit
- Rozhovor s rodiči agresora a navazující výchovné/kázeňské opatření

D Informovat rodiče oběti, je-li znám agresor, i rodiče agresora

- Pracovat s rodiči oběti průběžně, dát jim najevo, že škola situaci nebere na lehkou váhu
- Informovat rodiče oběti o zjištěních a závěrech školy
- Nabídnout pomoc a podporu oběti i rodičům – konzultace, odkaz na odbornou péči apod.

Šikana zaměřená na učitele

Šikana učitele je specifická tím, že dojde k narušení jasně definovaných rolí (učitel × žák) a žák se dostane do pozice větší moci než pedagog, bez ohledu na formálně vyšší moc a autoritu učitele. Tato forma šikany je tedy charakteristická tím, že strana s nižším statusem a nižší mírou formálně přidělené moci ubližuje straně s vyšším statusem a formální autoritou.

Specifika pro prevenci šikany zaměřené na učitele

- škola klade důraz na dobré sociální klima, na pozitivní vztahy všech zúčastněných ve vzdělávacím procesu

- škola připouští riziko výskytu šikany učitele ve škole, otevřeně takové chování odmítá a realizuje prevenci případně intervenci, pokud k výskytu dojde
- vedení školy vyjadřuje pedagogům podporu, oceňuje jejich práci, vytváří atmosféru důvěry, podporuje spolupráci v pedagogickém sboru a zastává nekonfliktní způsob řešení problémů
- škola má jasně stanovený způsob, jakým mají pedagogové podezření na šikanu své osoby nebo kolegy, nebo oznámení o šikaně podat, komu a jak s tím bude nakládáno – pedagog takové podezření může neprodleně oznámit vedení školy, metodikovi prevence, výchovnému poradci, někomu z kolegů, případně může vhodit vzkaz do schránky důvěry v budově školy
- pedagog nastavuje a uplatňuje jasná pravidla ve třídě; na konflikt nebo nerespektování reaguje včas, pracuje s pravidly v chování a používá stanovené důsledky jejich nerespektování konzistentně; vyhýbá se řešení konfliktu a konfrontací ze strany žáka před celou třídou, usměrňuje řešení na individuální konzultaci; vyhýbá se konfrontačnímu tónu
- problémy neřeší sám, ale ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm, případně s vedením školy.

Specifika pro řešení šikany zaměřené na učitele

- Pedagog, který čelí šikaně ze strany žáků, je v dané situaci v pozici oběti, která by neměla zůstat v situaci sama, ale měla by vyhledat pomoc ostatních. Škola podporuje své pedagogy k vyhledání pomoci, zajistí bezpečí pro pedagoga a řeší vzniklou situaci se žáky, rodiči a ostatními pedagogy.
- Škola má připravený krizový plán, ve kterém je specifikováno, jak se v situaci naplnění tohoto rizika zachová, jakou roli a možnosti řešení krizové situace má sám pedagog, jakou roli vedení školy, školní poradenské pracoviště apod. Plán zahrnuje pokyny pro zajištění bezpečí pro ohroženého pedagoga a žáky.

Krizový plán pro řešení šikany učitele

1. odhad závažnosti a formy šikany pedagoga
2. rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s obětí
3. nalezení vhodných svědků
4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory)
5. ochrana pedagoga – dle situace - změna třídy, podpora mentora
6. předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru:
  - a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření)
  - b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku)
7. realizace vhodné metody:
  - a) metoda usmíření
  - b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči)

8. třídní hodina:
  - a) efekt vypořádání se
  - b) oznámení potrestání agresorů
9. rozhovor s rodiči agresorů
10. třídní schůzka
11. práce s celou třídou
  - a) škola zajistí posouzení sociálních vztahů ve třídě a na základě výsledků nastaví odpovídající řešení.
  - b) pro třídu, ve které se šikana odehrávala, zajistí škola intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastolení bezpečí ve třídě
12. Pokud je tento plán nedostatečný, zajistí si pedagog pro sebe bezpečí (odejde ze třídy, přivolá si pomoc apod.) a požádá o spolupráci jiného kolegu nebo vedení školy pro zajištění dohledu ve třídě, případně izolaci agresora a zajištění bezpečí pro ostatní žáky ve třídě vyžaduje-li to situace. V případě, že je pedagog nespokojený s řešením situace ze strany vedení školy, může se obrátit na příslušný inspektorát práce
13. škola reviduje mechanismy a postupy (krizový plán), aby bylo zřejmé, jak zacházet s případnými podobnými situacemi v budoucnu.

Škola vždy zváží, zda je v daném případě sama kompetentní šikanu šetřit a řešit nebo zda, dle závažnosti celé situace, požádá o pomoc zvenčí (např. pedagogicko-psychologickou poradnu, středisko výchovné péče, neziskovou organizaci).

7. Primární prevence v třídnických hodinách

- 1. ročníky – úvodní adaptační kurz – seznámení žáků navzájem, seznámení s pravidly a chodem školy
termín: první den školní docházky - září
  - adaptační kurz 1. ročníků – zážitkový, pobytový kurz - vzájemné poznávání v třídním kolektivu a s třídním i zastupujícím třídním učitelem
termín: září, říjen
- 1. - 4. ročníky – třídnické hodiny dle plánů třídních učitelů – nastavení třídních pravidel a práce s nimi, využití komunitních kruhů k řešení aktuálních problémů, organizace života třídy, podpora spolupráce, vzájemné tolerance, společné akce
termín: celoročně

8. Primární prevence ve výuce.

V hodinách využívají učitelé takových metod a forem práce, při kterých podporují spolupráci, vzájemnou toleranci, respektování odlišností. Všímají si negativních projevů a ty minimalizují, v případě přetrvávání těchto projevů a závažných projevů spolupracují při jejich řešení s realizačním týmem.

9. Primární prevence ve školních a mimoškolních programech mimo vyučování

- spolupráce mezi třídami - projektové dny a týdny
- pomoc při adaptaci na nové prostředí a kolektiv – účast instruktorů ze starších ročníků na adaptačních kurzech
- spoluzodpovědnost za chod školy - Žákovská školní rada - organizace akcí školy
- podpora tradičních akcí – Stužkování, Vánoční besídky, maturitní ples
- podpora akcí pořádaných domovem mládeže
- organizace besed a přednášek na téma šikana

10. Ochranný režim

Ve školním řádu jsou jasně zakotveny postoje školy k rizikovému chování i sankce za toto chování. Školní řád je každoročně aktualizován, schvalován Školskou radou a vyvěšen na webových stránkách školy. Žáci jsou seznámeni s řádem školy na začátku školního roku. Rodičům žáků je zaslána informace o vydání nového školního řádu i o jeho umístění v prostorách školy a na webových stránkách školy. Rodiče nastupujících žáků jsou s řádem školy seznamováni třídními učiteli na první schůzce 1. ročníků, která se koná vždy den před zahájením školního roku. Součástí řádu školy je i část věnovaná dohledu nad žáky školy.

11. Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou seznamováni s bojem proti šikaně:

- na 1. schůzce s třídními učiteli den před nástupem jejich dětí do 1. ročníku
- na pravidelných čtvrtletních schůzkách (listopad)
- na webových stránkách školy

12. Školní poradenské služby

Škola má zpracovanou Směrnici k poradenským službám a společnému vzdělávání (SPSSZS/967/2016) a dle této poskytuje své poradenské služby. Problémy je možné konzultovat se všemi členy realizačního týmu, se školním metodikem prevence a výchovným poradcem v konzultačních hodinách, v případě potřeby kdykoliv. Informační nástěnky se nacházejí v budově školy Jiráskova 841/1a v přízemí, naproti kabinetu č. 108, v budově školy na Husově náměstí 1 v 1. patře, naproti učebny Psychologie č. 20.

Konzultační hodiny metodika prevence:

kabinet č. 29, Husovo náměstí 1

Út	11.50 - 13.20
St	11.00 - 12.30
Čt	8.50 - 9.40

po domluvě kdykoliv

Konzultační hodiny výchovného poradce:

kabinet č. 111, Jiráskova 841/1a

Po (sudý týden) 10:00 - 12:00

Út 10:00 - 12:00

St 10:00 - 12:00

po domluvě kdykoliv

Spolupráce se specializovanými pracovišti

V případě potřeby škola spolupracuje a konzultuje s:

PPP Bruntál

PPP Opava

AZ HELP

SVP Krnov

MěÚ Krnov,

Policie ČR

Městská policie Krnov

13. Spolupráce se školami

Škola bude v případě výskytu šikany, na které se budou podílet žáci různých škol, s těmito školami při šetření spolupracovat.

10. 9. 2019

Mgr. Jana Chlebovská
ředitelka školy